

מְלַחֲמָה לַה' בְּעַמְלֵק מְדַר דָּר
על ידי שנלחם נגד עמלק – הם רבני הערב רב
נזכה להגאולה שלימה במהרה בימינו אמן

גליון # 22

מי לה' אלי!

חודש תמוז תש"ס

מלחמה לה' בעמלק

בספר שמות פרק יז פסוקים י - ט"ז:

ספר אוהב ישראל - פרשת זכור

ויאמר כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדר דר (שמות יז, טז). ילקוט ר' ברכיה בשם ר' אבא בר כהנא. כל זמן שזרעו של עמלק בעולם כביכול הכנף מכסה את הפנים. אבד זרעו של עמלק מן העולם. אין הכנף מכסה את הפנים. שנאמר (ישעיה ל, כ) ולא יכנף עוד מוריך. ר' לוי בשם ר' חמא בר' חנינא כ"ז שזרעו של עמלק כביכול אין השם שלם ואין הכסא שלם. אבד זרעו של עמלק מן העולם השם שלם והכסא שלם. שנאמר (תהלים ט, ז) האויב תמו חרבות לנצח גוי. אבד זכרם המה והי לעולם ישב כונן למשפט כסאו. עכ"ל הילקוט. והנה כל איש נבון, לבבו ילהב להבין מאחז"ל שהם פלאי פלאים. מהו הכנף מכסה את הפנים כביכול. גם מהו השם שלם והכסא שלם. גם לידע ענין מחלוקתן של חז"ל:

ובהעיר לב י"ל דמר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי רק כל אחד מפרש לפי בחי' ושורש נשמתו. דהנה כתיב (שם קד, ב) עוטה אור כשלמה. כי כשעלה ברצונו הקדום האחדות הפשוט יתי' וית' להאציל ולברוא את העולמות כדי להיטיב להם ולפרסם טובו וחסדו הגדול לכל באי העולם. ושישיגו לדעת גודל רוממותו יתי"ש. ולמנדע דאיהו רב ושליט עקרא ושרשא דכל עלמין.

אמנם איך היה באפשרי להשיג שום השגה בעצמותו ית' אשר לית מחשבה תפיסא ביה כלל והוא מושלל מהשגה. ולזה לאשר רצון חסדו הגדול להיטיב לברואיו. האציל כביכול אור בהיר וצח ומצוחצח מהוד מעטה לבושו כביכול. אשר עי"ז יוכלו העולמות להשיג גדולתו ורוממותו ית' כל אחד לפי בחינתו ומדריגתו ומעלתו וכל באי עולם ישיגו חסדו וטובו הגדול מצד פעולותיו. וזהו עוטה אור כשלמה. וזה האור בהיר וצח נקרא כביכול אור פניו של הקב"ה וב"ש הנכבד והנורא. וזה שאנו אומרים בברכת כהנים (במדבר ו, כה) יאר ה' פניו אליך ויחנך. לבוא למדת חנוך כי שם הוא רק עוצם הטוב וחסדו הגדול וזשה"כ (תהלים מד, ד) כי ימינך וזרועך ואור פניך כי רציתם. ימינך הוא מדת החסד מדתו של אאע"ה וזרועך הוא מדת הגבורה מדתו של יצחק אע"ה. והם נכללים זה בזה. ע"י ואור פניך כי רציתם. הוא בחי' מדת יעאע"ה. הבחיר שבאבות. ומדתו מדת האמת מרכז אמצעי של כל העולמות. וזהו העיקר ואור פניך כי רציתם. שיזונו בני ישראל עם קרובו מאור פניו ית' בלי שום מסך המבדיל. רק ע"י מדתו של יעקב להמשיך מאור פניו ית' אשר שם הוא גודל עוצם הרחמים והחסדים טובים. והוא נמשך מהמדה ראשונה של י"ג תיקוני דיקנא עילאה קדישא שהוא אל לשון תוקף וחוזק. כמו (יחזקאל יז. יג) ואת אילי הארץ לקח. שמשם נמשכו תוקף החסדים והרחמים העליונים לכל העולמות ולכל המדות. וזהו בחי' אור פניו ית'. וזהו סוד שם הקי' או"ר פניא"ל שהוא אור. פני"י א"ל. והוא מספר מלבו"ש גימטריא שע"ת. וזהו עוטה אור כשלמה. והוא ג"כ סוד החשמ"ל כי מספר אחד לכולם חושבניה דדין כחושבניה דדין. וחכמה ובינה שהם סוד י"ה. והם ג"כ בסוד אור פניו ית' וית'. ובזה יובן ג"כ פי' הפסוק (בבאשית לב, ל) ויקרא שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי. כי שרו של עשו כשנאבק עם יעאע"ה ורצה שיתלבש בכחותיו. ויעאע"ה ישר אל מלאך ויוכל לו והעביר כל המסכים המבדילים עד שהאיר לעצמו ע"י מדתו מדת האמת. והמשיך הרחמים והחסדים הגדולים מאור פניו ית' על עצמו וזהו ויקרא שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל פנים בלי מסך המבדיל ועי"ז ותנצל נפשי והבן :

והנה עמלק וזרעו הם קליפות גדולים מקור הקליפות והחיצונים בסוד כי רג"ע באפו (תהלים ל, ו) רג"ע ר"ת ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אובד, במדבר כד, כ). אכן כל זמן שהם בעולם הם נעשים חס ושלוס מסכים המבדילים לישראל ביניהם לאור פניו של הבורא בהוב"ש וכביכול הכנף מכסה את האור פני אל ית', וזהו בסוד כי י"ד ע"ל כ"ס י"ה. כס הוא מלשון כיסוי היינו כביכול שהיד שהוא בחי' כנ"ף מכסה חס ושלוס האור פנים שהם בבחי' י"ה וכנ"ל ואז אין בני ישראל ניזונים כי אם מתמצית כנודע ולא מאור הפנים. וזה שאמר ר' ברכיה כל זמן שזרעו של עמלק בעולם כביכול הכנף מכסה את הפנים, אבל במהרה בימינו כשיהיה אחריתו עדי ואחריתו עדי אובד הוא (במדבר כד, כ). אכן כל זמן שהם בעולם הם נעשים חס ושלוס מסכים המבדילים לישראל ביניהם לאור פניו של הבורא בהוב"ש וכביכול הכנף מכסה את האור פני אל ית', וזהו בסוד כי י"ד ע"ל כ"ס י"ה. כס הוא מלשון כיסוי היינו כביכול שהיד שהוא בחי' כנ"ף מכסה חס ושלוס האור פנים שהם בבחי' י"ה וכנ"ל ואז אין בני ישראל ניזונים כי אם מתמצית כנודע ולא מאור הפנים. וזה שאמר ר' ברכיה כל זמן שזרעו של עמלק בעולם כביכול הכנף מכסה את הפנים, אבל במהרה בימינו כשיהיה אחריתו עדי אובד הוא וזרעו ימחו מן העולם אז לא יכסה הכנף את פנים ויומשך השפעות טובות ישועות ונחמות וכל ברכאין קדישין ורחמים וחסדים מאור פניו ית' ממש על ידי מדת האמת בלי שום מסך המבדיל ויופיע עלינו הבורא ב"ה וב"ש הנכבד והנורא רב טובו וחסדו הקדוש והגדול מבחינת י"ה בסוד אור הפנים וכנ"ל. וזה המאמר

א"ר ברכיה, להיות כי שמו מוכיח על זה. כי שם האדם הוא בחי' שורש נשמתו. על דרך הכתוב (בראשית ב, יט) נפש חיה הוא שמו. וזהו בר"כ י"ה. היינו לעשות בריכה והמשכה מאלו האותיות י"ה ממש כביכול וכיה"ר אמן. והבן היטב כ"ז :

ור' לוי בשם ר' חמא בר חנינא אמר כל זמן שזרעו של עמלק בעולם כביכול אין השם שלם ואין הכסא שלם כו', דהנה כאשר בא אל האדם הישראלי הערה שכלית ורצונו ותשוקתו להיות אך ביראת ה' כל היום ומדבק עצמו ביראתו ית' ומקשר עצמו באהבתו ית' ומפלט מעגל דרכיו ועשיותיו שיהיו כולם בצדק ובמישרים יהלוך. אך עיקר העבודות הוא לטהר ולקדש כל דיבוריו וכל פעולותיו וכוחותיו ומחשבותיו. שהם ד' בחינות לייחד את כולם זה בזה עד מחשבה השכלית. ושיהיה הכל בלתי לה' לבדו בלי שום פניה אחרת. ועי"ז הוא מייחד ומקשר עולם העשיה בעולם היצירה. ושתיחן מייחד לעולם הבריאה. ושלתן לאצילות קדישא. והולך ממדריגה למדריגה לעילא ולעילא לקשר ולייחד עשיה דאצילות ליצירה דאצילות ומשם לבריאה דאצילות ומשם לאצי' דאצילותא קדישא. כי אית כסא לכסא עד אין קץ ותכלית.

והנה עולם האצילות הק' נקרא בבחינת שמו של הקב"ה. ועולם הבריאה נקרא בבחי' כסא. וכמ"ש (ישעיה מג, ז) כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתו יצרתיו אף עשיתיו. בשמי ולכבודי היינו עולם האצילות. מלשון ר' יוחנן קרי למאניה מכבודתא (שבת קיג:) כביכול בסוד מלבו"ש בראתו יצרתיו אף עשיתיו. הם השלש עולמות בריאה יצירה עשיה. וזהו פי' הזוה"ק כגוונא דאינון מתייחדין לעילא כו' קב"ה לא יתיב על כורסיא כו' ברזא דאחד כו' ושמו אחד ע"כ. כורסיא דיקרי' הוא עולם הבריאה, דאתעבידת ברזא דאחד היינו שהיא מתייחדת עם השני עולמות יצירה ועשיה. ואז אחד באחד יגשו. להתייחד עם עולם האצילות דהוא ברזא דשמו אחד. והא אוקימנא דהוא אחד ושמו אחד. והכל הוא מחסדי האל ית' לבני ישראל עם קרובו. היינו שע"י מעשיהם והתאמצותם בעבודת ה'. ובקבלת עול מלכותו ית' באמת ובלב תמים. מסר הש"י היכולת והכח בידם. ובכוחם לייחד ולקשר כל עלמין עלאין קדישין עד רום שמי שמים העליונים וכנ"ל. אמנם כל זמן שזרעו של עמלק בעולם הן הנה לחטאת מרי לבני ישראל הוא השטן הוא היצה"ר שבלב האדם אשר בכל יום ויום תמיד ירדפנו במלחמה כבידה ורצונו להטותו מדרך הטוב והישר ומקבלת עול מלכות שמים ואדנותו ית'. ע"י אשר בכל עת יסיתנו אל התאוות הגשמית. ומייפה וממתיק הדבר אל לב האדם. ואחריתה מרה כלענה וטועם טעם מרירות ר"ל. ולזה עמל"ק הוא מספר מ"ר. ומספר א"ל אח"ר (מלחמה לה' בעמלק. ר"ת מל"ב מלחמה זו בליבא תליא. וכן לאסור מלכיהם בזיקים ר"ת מל"ב. וכן לעשות בהם משפט ר"ת מל"ב) וכל זמן שזרעו של עמלק בעולם אינם מניחים את בני אל חי לעסוק בתורת ה' תמימה. ולהיות קשור בעבודתו ית"ש. ואז כביכול אין השם שלם ואין הכסא שלם וכנ"ל, כי אינם מניחים את בני ישראל לייחד עצמותם ואת מחשבתם ולקדש לה'. אבד זרעו של עמלק מן העולם. אז יהיו כל פרטי אישי ישראלי דבוקים בעבודת הבורא ית"ש בקשר אמיץ וביחוד אמיתי בשכליות קדושים ונפלאים ואז יתייחדו ע"י מעשיהם כל העולמות הק'. ואז יהיה השם שלם והכסא שלם ע"ד הנ"ל. וזהו המאמר אמרו ר' לוי לפי בחי' נשמתו כי לוי"י הוא מלשון התקשרות וחיבור כמו (משלי א. ט) כי לוית חן הם לראשך. והיינו לייחד ולקשר כל עלמין עילאין קדישין. וזהו יש לרמוז ג"כ בפסוק (תהלים עה, יא) וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק. היינו כשאכרות ואגדע קרני רשעים. אותיות שבקרנות וקצוות של רשעים שהם אותיות מ"ר מספר עמל"ק. נמצא נשאר אותיות יש"ע. ואז תרוממנה קרנות צדיק. ר"ל אותיות

שבקרנות וקצוות של צדיק שהם אותיות ק"ץ. ואז תהיה סוד הגאולה. וכיה"ר שע"י קריאתינו בכל שנה פרשת זכור בהתעוררות להש"י ומבקשים בתחנונים למחות זרע עמלק מן העולם יאזין ה' תחנונינו וישמע שועתינו ותפלתינו בקרוב למחותו מתחת השמים. ואז יהיה השם שלם והכסא שלם ע"י משיח צדקנו שיבא בב"א. והמשכיל יבין כ"ז כי דברים נפלאים הם העומדים ברומו של עולם:

(המשך בגליון הבא אי"ה)

וְעַד הָעוֹלָמִי - לְמַלְחָמָה לַה' בְּעַמְּלֵק מִדֶּר דֶּר